

Erityisasiantuntija Heidi Aliranta

Eduskunta
Hallintovaliokunta

HE 110/2018 vp - Hallituksen esitys eduskunnalle ampuma- aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Esityksen keskeinen sisältö ja tavoitteet

Ampuma-aselakiin (1/1998) lisättiin sähköistä asiointia koskevat säännökset 1.12.2017 voimaan tulleella lainmuutoksella 623/2017 (HE 266/2016 vp). Muutoslain voimaantulosäännöksen mukaan osa uusista säännöksistä tulee kuitenkin voimaan ja niitä aletaan soveltaa vasta 1.12.2018, sillä sähköisen asioinnin käyttöönottoaminen edellyttää poliisin asetietojärjestelmään tehtävien muutosten valmistumista. Ampuma-aselain muuttamista koskevan valmistelun ja eduskuntakäsittelyn aikana poliisin asetietojärjestelmän uudistuksen ensimmäisen vaiheen arvioitiin olevan valmis marraskuussa 2018.

Asetietojärjestelmän kehittämishankkeen suunniteltu toteutusaikataulu on muuttunut ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain hyväksymisen jälkeen. Sähköisen asioinnin mahdollistavien tietojärjestelmämuutosten arvioidaan valmistuvan teknisesti joulukuussa 2019. Tuotantokäyttöön uusi tietojärjestelmä voitaisiin ottaa maaliskuussa 2020.

Edellä mainitusta syystä ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain sähköistä asiointia koskevien säännösten voimaantuloajankohtaa on tarpeen muuttaa vastaamaan asetietojärjestelmän kehittämishankkeen muuttunutta toteutusaikataulua. Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että kyseiset säännökset tulisivat voimaan 1.3.2020. Muutoksen myötä sähköisen asioinnin käyttöönotto siirtyisi yhdellä vuodella ja kolmella kuukaudella.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi asekeräilijöille säädettyä siirtymäaikaa hakea maksutta aselupa ennen 1.12.2017 hankkimilleen ampuma-aseille ja aseeseen osille. Siirtymäaikaa esitetään pidennettäväksi seitsemällä kuukaudella siten, että uusi määräaika olisi 31.5.2019. Ehdotuksen tavoitteena on mahdollistaa asekeräilijöille kohtuullinen aika toimittaa poliisille ohjeistuksen mukaiset hakemukset. Toisaalta siirtymäajan jatkamisella pyrittäisiin ehkäisemään poliisilaitosten ruuhkautuminen hakemusten käsittelyssä.

Esityksellä ei muutettaisi ampuma-aselain sisältöä.

Vaikutukset asedirektiivin täytäntöönpanolain valmisteluun

Sisäministeriössä on valmisteilla hallituksen esitys ampuma-aselain, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain ja asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta, jolla pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/853 aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin (91/477/ETY) (*ns. asedirektiivi*) muuttamisesta

Asedirektiivi ei edellytä sähköistä asiointimahdollisuutta. Asedirektiivin muutokset liittyvät muun muassa aseiden jäljitettävyyttä koskeviin vaatimuksiin, joiden noudattamisessa on suunniteltu hyödynnettävän uutta asetietojärjestelmää ja sen mahdollistamaa sähköistä asiointia

Asedirektiiviin tehtyjen muutosten täytäntöönpanoaika on tietojärjestelmiin liittyvien uudistusten osalta 1.12.2019. Poliisihallinnossa arvioidaan tällä hetkellä millä tavalla direktiivin vaatimukset voidaan toteuttaa nykyisen asehallintotietojärjestelmän puitteissa.

Asedirektiivin muutoksella asedirektiivin soveltamisala laajennettiin koskemaan myös asekeräilijöitä, minkä johdosta asedirektiivin täytäntöönpanoajankohtana kaikilla aseiden keräilijöillä tulisi olla aselupa. Hallituksen esityksessä ehdotettu asekeräilijöitä koskevan siirtymäajan pidennys merkitsee noin 6 kuukauden poikkeamista asedirektiivin täytäntöönpanon määräajasta (eli 14 päivästä syyskuuta 2018).